

YMPÄRISTÖKASVATAJAN KOULUTUSOHJELMA KULTTUURIN JA VAPAAN SIVISTYSTYÖN PAINOTUKSELLA

Opinto-opas 9/2024–12/2025, Pääkaupunkiseutu

Mikä on kulttuurilaitosten ja vapaan sivistystyön rooli kulttuurisessa murroksessa, kun ilmastonmuutos ja luontokato ravistelevat yhteiskuntaa? Oletko koskaan miettinyt omaa työtäsi ympäristökasvatuksen näkökulmasta? Haluaisitko kenties laajentaa omaa menetelmällistä osaamistasi? Haluatko vahvistaa oman organisaatiosi vihreää kädenjälkeä – ja samalla kehittää omaa ammattitaitoasi?

Syksyllä 2024 Suomen ympäristöopisto SYKLI käynnistää ympäristökasvatuskoulutuksen kulttuurialan ja vapaan sivistystyön painotuksella. Tutkinto antaa loistavat lähtökohdat muutoksen tukemiseen. Tule mukaan: suorita ympäristöalan erikoisammattitutkinto ja valmistu ympäristökasvattajaksi kulttuurialan painotuksella!

Koulutusohjelman laajuus ja kesto

Ympäristökasvatuksen koulutusohjelma valmistaa suorittamaan näyttötutkintona ympäristöalan erikoisammattitutkinnon, jonka laajuus on 180 osaamispistettä. Tutkinnossa on kolme pakollista tutkinnon osaa: Toiminnan kehittäminen kestäväällä tavalla, Työyhteisössä toimiminen ja Ympäristökasvattajana toimiminen. Lisäksi sinun tulee valita valinnainen tutkinnon osa seuraavista: Ympäristöalan kehittämishankkeen toteuttaminen, Ympäristöalan työnohtajana toimiminen tai Ympäristöalan yrittäjänä toimiminen.

Koulutusohjelmaan sisältyy yhteensä 7,5 x 6,5 h lähikoulutuspäivää, 6 x 3 h verkkokoulutuspäivää sekä 3 x 2 h tehtäväklinikkaa.

- Lähikoulutuspäivä on klo 9–15.30
- Verkkokoulutuspäivä on klo 12.30–15.30
- Tehtäväklinikka on klo 12–14.

Lisäksi tutkinto sisältää itsenäistä työskentelyä, mm. verkkokursseja sekä tutkintotöitä.

Kaksi lähikoulutuspäivää toteutetaan Marttisten nuorisokeskuksessa Virroilla. Koulutus kestää n. 15 kk, ja sen voi suorittaa oman työn ohessa. Jokaiselle räätälöidään koulutustarjottimen avulla henkilökohtainen koulutussuunnitelma.

Koulutusohjelman sisältö

Koulutusohjelmasta saat näkemystä ja käytännön menetelmiä sekä työkaluja vaikuttavaan ympäristö- ja kestävyyskasvatukseen. Lisäksi pääset kehittämään työyhteisötaitojasi.

Koulutuksen aikana kartoitat työyhteisösi kestävä kehityksen nykytilaa ja laadit organisaatiolle kestävä kehityksen ohjelman. Ympäristökasvatustyön tueksi laadit ympäristökasvatussuunnitelman. Koulutuksen aikana toteutat ympäristökasvatustilaisuuden ja teet valinnaisen tutkinnon osan tehtävät. Ympäristökasvatuksen menetelmällistä osaamista pääset kartuttamaan Monet menetelmät -lähijaksolla Virroilla.

Lisäksi suoritat yhden valinnaisen tutkinnon osan seuraavista:

- Ympäristöalan kehittämishankkeen toteuttaminen -tutkinnon osassa toteutat kehittämishankkeen omaan organisaatioosi.
- Ympäristöalan työnohtajana toimiminen -tutkinnon osassa pääset kehittämään esihenkilötaitojasi.

- Ympäristöalan yrittäjänä toimiminen -tutkinnon osassa pääset tekemään liiketoimintasuunnitelmaa omaan (nykyiseen tai tulevaan) yritykseen.

Opintojen erilaiset painotukset

Koulutus toteutetaan pääkaupunkiseudun eri kulttuurikohteissa sekä osittain ulkona. Koulutusohjelmassa saat taustatietoa, näkemystä ja käytännön menetelmiä ja työkaluja vaikuttavaan ympäristö- ja kestävyyskasvatukseen.

Syklistä valmistuneet ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen asiantuntijat toimivat kestävyysmurroksen aikana eri aloilla moninaisissa tehtävissä työyhteisöään kestävyteen kannustaen ja rohkaisten. He ovat usein työpaikkansa ympäristökasvatuksen ja kestävä kehityksen asiantuntijoita, vetävät kestävä kehityksen tiimejä tai luovat ja skaalaavat kestävyyskasvatuksen parhaita käytänteitä työpaikalleen. Lisäksi he toimivat työpaikoillaan myös vahvoina ulkona oppimisen tai luontotyöskentelyn suunnannäyttäjinä. Koulutukseen hakeutuvalla henkilöllä tulee olla peruskoulu suoritettuna ja vähintään viisi vuotta työkokemusta takana.

Lähijaksojen aikataulu, Kulttuuri/ pääkaupunkiseutu

Ympäristökasvattajana toimiminen -tutkinnon osan koulutuspäivien aikataulu:

- Orientaatio 5.9.2024 klo 15–17 (verkossa)
- Ihminen ja luonto 22.10.2024 (Sokos Hotel Presidentti, Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki)
- Ympäristökasvatuksen teoria työkaluna 12.11.2024 (Syklin Pasilan tilat, Esterinportti 1, 3. krs., Helsinki)
- Ympäristökasvattajan tulevaisuustaidot 13.3.2025 (Syklin Pasilan tilat, Esterinportti 1, 3. krs., Helsinki)
- Ympäristökasvattaja muutosagenttina 20.5.2025 (Syklin Pasilan tilat, Esterinportti 1, 3. krs., Helsinki)
- Minä ympäristökasvattajana 4.9.2025 (Syklin Pasilan tilat, Esterinportti 1, 3. krs., Helsinki)
- Ympäristökasvattajien Monet menetelmät 30.9.-1.10.2025 (Nuorisokeskus Marttinen, Virrat)
- Ympäristökasvattajien tähtihetket 9.12.2025 klo 13–15.30 (Syklin Pasilan tilat, Esterinportti 1, 3. krs., Helsinki)

Lähipäivät alkavat kello 9 ja päättyvät kello 15.30. Lokakuussa järjestetään Virroilla kaikille Syklin ympäristökasvatusopiskelijoille yhteinen kolmen päivän mittainen lähijakso, jossa on tarjolla asiantuntijaluentoja ja ulkopainotteisia työpajoja. Järjestämme sinne majoituksen, mutta matkat ja ruokailut jäävät opiskelijoille maksettavaksi.

Verkkokoulutuspäivien ja tehtäväklinikoiden aikataulu:

Toiminnan kehittäminen kestäväällä tavalla -tutkinnon osa (25 osp) (valitse yksi toteutus):

ke 28.8.2024 klo 12.30–15.30, ke 11.9.2024 klo 12.30–15.30 ja pe 20.9.2024 klo 12–14

TAI

ke 30.10.2024 klo 12.30–15.30, ke 13.11.2024 klo 12.30–15.30 ja pe 22.11.2024 klo 12–14

TAI

ke 22.1.2025 klo 12.30–15.30, ke 5.2. klo 12.30–15.30 ja pe 14.2. klo 12–14

TAI

ke 16.4.2025 klo 12.30–15.30, ke 30.4. klo 12.30–15.30 ja pe 9.5. klo 12–14

Työyhteisössä toimiminen -tutkinnon osa (25 osp) (valitse yksi toteutus):

ke 4.12.2024 klo 12.30–15.30, ke 11.12.2024 klo 12.30–15.30 ja pe 13.12.2024 klo 12–14

TAI

ke 12.3.2025 klo 12.30–15.30, ke 19.3.2025 klo 12.30–15.30 ja pe 21.3.2025 klo 12–14

TAI

ke 14.5.2025 klo 12.30–15.30, ke 21.5.2025 klo 12.30–15.30 ja pe 23.5.2025 klo 12–14

Valinnainen tutkinnon osa eli **Ympäristöalan työnjohtajana toimiminen / Ympäristöalan yrittäjänä toimiminen / Ympäristöalan kehittämishankkeen toteuttaminen** (valitse yksi):

Ympäristöalan yrittäjänä toimiminen (40 osp)

ke 18.9.2024 klo 12.30–15.30, ke 25.9.2024 klo 12.30–15.30, ke 20.11.2024 klo 12.30–15.30, ke 27.11.2024 klo 12.30–15.30 ja pe 29.11.2024 klo 12.00–14.00

TAI

ke 26.2.2025 klo 12.30–15.30, ke 5.3.2025 klo 12.30–15.30, ke 2.4.2025 klo 12.30–15.30, ke 9.4.2025 klo 12.30–15.30 ja pe 11.4.2025 klo 12–14

Ympäristöalan kehittämishankkeen toteuttaminen (40 osp)

ke 18.9.2024 klo 12.30–15.30, ke 25.9.2024 klo 12.30–15.30 ja pe 27.9.2024 klo 12–14

TAI

ke 20.11.2024 klo 12.30–15.30, ke 27.11.2024 klo 12.30–15.30 ja pe 29.11.2024 klo 12–14

TAI

ke 26.2.2025 klo 12.30–15.30, ke 5.3.2025 klo 12.30–15.30 ja pe 7.3.2025 klo 12–14

TAI

ke 2.4.2025 klo 12.30–15.30, ke 9.4.2025 klo 12.30–15.30 ja pe 11.4.2025 klo 12–14

Ympäristöalan työnjohtajana toimiminen (40 osp)

ke 20.11.2024 klo 12.30–15.30, ke 27.11.2024 klo 12.30–15.30 ja pe 29.11.2024 klo 12–14

TAI

ke 26.2.2025 klo 12.30–15.30, ke 5.3.2025 klo 12.30–15.30 ja pe 7.3.2025 klo 12–14

TAI

ke 2.4.2025 klo 12.30–15.30, ke 9.4.2025 klo 12.30–15.30 ja pe 11.4.2025 klo 12–14

Näyttöjen aikataulu

Lähipäiviin osallistuminen ja näyttöjen aikataulu sovitaan jokaisen opiskelijan kanssa henkilökohtaisesti. Tyypillisesti näyttöjä on kaksi, ensimmäinen 6–8 kk aloituksen jälkeen ja toinen opintojen lopussa.

Tietoja opintojen rahoitusmuodoista ja opiskelijamaksuista

[Haku tutkintokoulutukseen - Suomen ympäristöopisto SYKLI](#)

Lisätiedot: Leena Honkasalo, leena.honkasalo@sykli.fi p. 044 9018676
1.8.2024 alkaen Satu Jovero satu.jovero@sykli.fi, p. 050 5639370
Satu Jovero, vastuukouluttaja, satu.jovero@sykli.fi, p. 050 5639 370

Tervetuloa yhteiselle matkalle Syklin ympäristökasvattajaksi!

OPINTO-OPAS, Ympäristökasvattajana toimiminen -tutkinnon osa

IHMINEN JA LUONTO	
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• ymmärrät kestäväen elämäntavan arvoja sekä planeetan rajallisuuden• tutustut omaan ja muiden luontosuhteeseen sekä ymmärrät, mitä luontoon kietoutuminen tarkoittaa• syvennyt pohtimaan ympäristökasvatuksen erilaisia tulokulmia ja pedagogiikkaa• tutustut ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen historiaan
Lähiopetus	Lähijakson aikana tutustutaan ympäristökasvatuksen historiaan sekä pohditaan mahdollisia tulevaisuuksia. Kulttuurialan ammattilaisen suhde luontoon ja ympäristöön. Kulttuurievoluution merkitys ennen ja nyt. Kulttuurin ja vapaan sivistystyön ympäristökasvatuksellinen rooli ja ympäristökasvatukselliset tavoitteet.
Mihin opintotehtävään päivä liittyy?	ympäristökasvatussuunnitelma, ympäristökasvatustilaisuus

YMPÄRISTÖKASVATUKSEN TEORIA TYÖKALUNA	
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• tutustut ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen käsitteisiin• ymmärrät ympäristökasvatuksen perusteet ja tutustut keskeisimpiin ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen teoreettisiin malleihin ja niihin liittyviin oppimiskäsityksiin• osaat soveltaa teoreettisia malleja oman ympäristökasvatustyön suunnitteluun ja arviointiin• osaat huomioida toiminnan suunnittelussa kohderyhmän lähtökohdat ja tavoitteet
Etäopetus	Lähijakson aikana tutustut ympäristökasvatuksen käsitteistöön ja teorioihin ja opit soveltamaan niitä. Tutustut myös ympäristökasvatuksen normipohjaan ja saat eväitä oman ympäristökasvatussuunnitelman laatimiseen.
Mihin opintotehtävään päivä liittyy?	Ympäristökasvatussuunnitelma, ympäristökasvatustilaisuus

YMPÄRISTÖKASVATTAJAN TULEVAISUUSTAILOT	
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• hahmotat, millainen on hyvä ympäristökasvatustilaisuus ja osaat ammattimaisesti suunnitella, toteuttaa ja arvioida sellaisen• ymmärrät systeemistä tapaa hahmottaa maailmaa, muun muassa ilmastoteemaa ja lajikatoa• opit hahmottamaan megatrendien vaikutusta omaan työhösi ympäristökasvattajana ja saat tulevaisuuslinssit työhösi

Lähiopetus	Lähijaksolla opit hahmottamaan maailmaa systemisesti ja saat myös taiteellisia ja luovia tapoja käsitellä monimutkaisia ongelmia. Saat eväitä käyttää tulevaisuusajattelua ympäristökasvatuksen välineenä. Lisäksi saat ohjeistusta ammattimaisen ympäristökasvatustilaisuuden suunnittelua varten. Ympäristökasvatustoiminnan kohdentaminen erilaisille kohderyhmille ja soveltaminen erilaisiin toimintaympäristöihin. Toiminnallisten menetelmien käyttö osana ympäristökasvatusta.
Mihin opintotehtävään päivä liittyy?	ympäristökasvatussuunnitelma, ympäristökasvatustilaisuus

YMPÄRISTÖKASVATTAJA MUUTOSAGENTTINA	
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • osaat laatia kestävän kehityksen ohjelman kestävän kehityksen kartoituksen jatkumona • hahmotat työsi keskeiset turvallisuusnäkökulmat • osaat hyödyntää kumppanuuksia ja verkostoja oman ammattitaitosi lisänä • opit ympäristö- ja kestävyyskasvatuksen viestintätaitoja
Lähiopetus	Lähijaksolla pohditaan, miten kestävän kehityksen ohjelma toimii ympäristökasvatuksen välineenä. Lähijakso antaa pohjaa kestävän kehityksen ohjelman rakentamiselle erityisesti osallistamisen ja osallistumisen näkökulmasta. Kestävä kehitys kulttuurilaitoksissa, vapaassa sivistystyössä ja informaaleissa oppimisympäristöissä.
Mihin opintotehtävään päivä liittyy?	kestävän kehityksen ohjelma

MINÄ YMPÄRISTÖKASVATTAJANA	
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • tutustut monipuolisesti erilaisiin ympäristökasvatuksen menetelmiin • sukellat syvemmälle ulkona oppimiseen ja luontotoimintaan • opit arvioimaan ympäristökasvatusta • kehityt kouluttajana • opit luonnon hyvinvointivaikutuksista sekä pääset kokeilemaan erilaisia harjoituksia teemaan liittyen
Lähiopetus	Lähijaksolla tutustut erilaisiin ympäristökasvatusmenetelmiin ja arviointitapoihin aidoissa oppimisympäristöissä ulkona. Pääset myös vetämään kurssikavereille ympäristökasvatusmenetelmiä ja tutustut luonnon hyvinvointivaikutuksiin.

YMPÄRISTÖKASVATUKSEN MONET MENETELMÄT

Nuorisokeskus Marttinen, Virrat

Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• tunnet ympäristökasvatuksen menetelmiä monipuolisesti• kehityt ympäristökasvattajana ja kouluttajana• saat sisällöllistä osaamista eri ympäristöalan haasteisiin
Lähiopetus	Koulutusjaksolla tutustutaan ympäristökasvatuksen moniin menetelmiin toiminnallisesti. Tavoitteena on kehittyä kouluttajana. Monipuoliset ympäristökasvatuksen menetelmät, verkostoituminen. Tutustutaan erilaisiin tapoihin tehdä kulttuuripainotteista ympäristökasvatusta ja luoda uutta kulttuuria.
Mihin opintotehtävään päivä liittyy?	ympäristökasvatussuunnitelma

YMPÄRISTÖKASVATTAJIEN TÄHTIHETKET

Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none">• opit refleктоimaan opintojasi• juhlistamaan valmistumista
Lähiopetus	Koulutusjaksolla juhlistaan koulutuksen päättymistä sekä reflektoidaan opintoja erilaisilla taide- ja/tai luontopainotteisilla menetelmillä.